

Stadga för det Europeiska gröna partiet

Vägledande principer för det Europeiska gröna partiet

Antaget vid den andra EGP -kongressen
Genève, 13-14 oktober 2006

Vilka vi är

Europeiska gröna partiet står för en hållbar utveckling av mänskligheten på vår planet, en utveckling som respekterar mänskliga rättigheter och bygger på värden som miljöansvar, frihet, rättvisa, mångfald och icke-våld.

Gröna politiska rörelser dök upp i Europa medan kontinenten var splittrad av det kalla kriget och ibland sjuttioalets energikriser. I det läget, blev det uppenbart att modellen för ekonomisk utveckling var ohållbar och utsatte planeten och dess invånare för allvarliga miljöfaror, sociala och ekonomiska risker. Befintliga politiska partier kunde inte klara av denna utmaning.

Vårt ursprung finns i många sociala rörelser: miljöaktivister och aktivister mot kärnvapen upprörda över de ökade skadorna på vår planet; icke-vålds fredsaktivister förespråkande alternativa sätt att lösa konflikter; feminister kämpande för verklig jämlikhet mellan män och kvinnor; rörelser för frihet och mänskliga rättigheter stridande mot diktatoriska och autoritära regimer; rörelser solidariska med den tredje världen stödande ett slut på kolonisering av länder och mer ekonomiskt balanserade relationer mellan vår planets norra och södra delarna; aktivister som bekämpar fattigdom och arbetande för social rättvisa inom våra egna samhällen.

Med denna bakgrund har de Europeiska gröna partiet kommit att bilda en egen politisk familj. Vi står för ett fritt, demokratiskt och socialt Europa i en fridfull, jämlik och miljömässigt hållbar värld. Vi försvarar värden som rättvisa, mänskliga och medborgerliga rättigheter, solidaritet och hållbarhet samt varje individs rättighet att leva sitt eget liv utan rädsla.

Alltsedan början, har det Gröna partiet förespråkade globalt tänkande och lokalt handlande. För att utveckla samarbetet på europeisk nivå, bildades en koordineringsorganisation år 1984, som år 1993 omvandlades till den Europeiska federationen av gröna partier. År 2004, förändrades federationen igen till det Europeiska gröna partiet för att främja ett djupare samarbete.

Det Europeiska gröna partiet är del av den framgångsrika globala Gröna rörelsen.

Vägledande principer

De vägledande principerna som utgör ramverket för medlemspartierna i de Europeiska gröna partierna politiska aktiviteter kan definieras enligt följande:

Miljöansvar

Att ta ansvar för vår biosfär är ett centralt tema för våra gröna värderingar. Samhället är beroende av de ekologiska resurserna och planetens vigör och spänst vi har en övergripande skyldighet mot framtida generationer att skydda detta arv.

Vi betonar starkt behovet att leva enlighet med våra ekologiska förutsättningar. Vi måste bevara biologisk mångfald och bekämpa globala uppvärmning genom en hållbar användning av förnybara tillgångar och en återhållsam hushållning av icke-förnybara tillgångar. Den ansvarsfulla användningen av biologisk mångfald är av avgörande betydelse för att tillfredsställa den växande världens populationens behov av mat, hälsa och andra behov. Men bortom idéer om användbarhet, anser Gröna att varje art av de olika livsformerna på vår planet har ett inre värde och skönhet och därför förtjänar att bli beskyddat.

Våra europeiska modeller för produktion, konsumtion och handel bidrar till fortsatt fattigdom för majoriteten av jordens invånare och leder till allvarlig miljöförstörelse och klimatisk instabilitet. Industrialiserade och industrialiserande länder kan inte längre skjuta upp åtgärder för att motverka dessa utmaningar. Det brådskande behovet av att ändra dessa modeller kräver med nödvändighet en djupgående omställningsprocess om vi ska kunna vända detta förödande utnyttjande av vårt gemensamma hem.

Den politiska utmaning vi står inför är uppgiften att omstrukturera den globala dagordningen så att ekonomi och handelspolitik gagnar sociala och miljömässiga mål och inte bara ekonomiska indexnivåer. Vår lösning är en hållbar utveckling som integrerar miljömässiga, sociala och ekonomiska mål till gagn för alla. Hållbar utveckling kan endast uppnås genom globalt samarbete för att överbrygga ekonomiska motsättningar mellan utvecklingsländerna, de nya ekonomierna och den industrialiserade världen. Varje medborgare i världen har samma rätt till en skälig del av världens resurser och har också samma skyldighet att se till att framtida generationer kan bruka desamma.

Gröna försöker alltid att tillämpa den förebyggande principen. Vi stödjer inte åtgärder som utgör möjliga hot mot mänsklig hälsa eller sund miljö. Men vi accepterar heller inte förseningar i tillämpningen av nya förebyggande åtgärder enbart på grund av att vetenskapliga studier inte varit tillräckligt många i antal. Oavsett område – fred, energi, mat och lantbruk, biovetenskap, transport, teknologi, medicin – måste beslut och handlingar systematiskt följa det minst skadliga alternativet.

Speciellt vad gäller kärnenergi, står Gröna för ett kärnfritt Europa, på grund av det civila och militära hot det innebär, på grund av den press det utsätter framtida generationer för och på grund av den säkerhetsorganisation den kräver. För Gröna, är utvecklandet av decentraliserade och förnybara alternativa energikällor prioritet.

Frihet genom självbestämmande:

•Individuell självständighet

Vi Gröna tror att alla människor – oavsett kön, ålder, sexuell läggning eller identitet, etnisk tillhörighet eller handikapp – har rätt att göra sina egna val, att uttrycka sig fritt och forma sina egna liv. Denna frihet handlar inte enbart om materiella ägodelar; den inkluderar sociala, kulturella, intellektuella och andliga dimensioner av mänskligt liv.

Dessa ovillkorliga rättigheter ska garanteras i lag och läras ut i skolorna som grundvalar för våra samhällen. De ska fullföljas genom att ge människorna makten, genom möjlighet för alla kvinnor och män att kunna försörja sig själva och sina familjer, och vid behov, med tillräckligt socialt och materiellt stöd att kunna leva ett värdigt liv och att till fullo delta i samhällslivet. Om dessa rättigheter saknas, kommer vi Gröna strida för dem, erbjuda solidaritet, utbildning, utvecklingsamarbete och skydd mot våld, förtryck och diskriminering.

•Omfattande demokrati

Vår tro på demokratin bygger på ett ömsesidigt erkännande av att alla individer är jämlika. För att främja en högsta nivå av delaktighet, måste de politiska och beslutsfattande processerna vara demokratiska, omfattande, klara och fullt åtkomliga på ett begripligt sätt för vanliga medborgare. De radikala förändringar som krävs för en hållbar utveckling kräver att alla tar ett gemensamt ansvar och en skälig del av bördan. Valda representanter har skyldighet att rådfråga och ge fullständig information till sina väljare under hela beslutsprocessen.

Vi måste alltid tänka globalt, även när vi handlar lokalt. För att garantera den högsta nivån av medborgerligt inflytande och nytta, ska beslutsmyndigheten ligga på den lägsta effektiva nivån. Omvänt, när helst ett problem kräver handling på en högre nivå, ska konsekvenserna för de lägre nivåerna tas med i beräkningen och skillnaderna respekteras. Minoritetsintressen måste få lämplig uppmärksamhet och skydd.

Vi är engagerade i att stärka demokratin i hela Europa på lokal, regional, nationell och överstatlig nivå. Vi vill stärka det demokratiska ansvaret och rapporteringsplikten för multilaterala institutioner.

Utökad rättvisa

De Grönas politik baseras på principen om rättvisa. Detta kräver en rättvis fördelning av samhällets välfärd, vilket i sin tur kräver speciell uppmärksamhet för de svagastes behov. En uppmärksamhet gentemot de svagaste är av särskild vikt på global nivå, där Europa har ett specifikt ansvar att stimulera den ekonomiska tillväxt i utvecklingsländerna. Eftersom vi måste ta itu med problemen kring en värld i förändring, sträcker sig vår idé om rättvisa långt bortom traditionell fördelningspolitik. Gröna står för social rättvisa, för jämlikhet mellan könen, för rättvisa mellan generationer och för rättvisa på den globala nivån. Trots de praktiska konflikter som uppstår mellan dessa, får dessa dimensioner av rättvisa inte spelas ut mot varandra.

- **Social rättvisa** ser till att alla har tillgång till livsviktiga samhällsresurser; utbildning, arbete och demokratiskt deltagande. Skälig tillgång måste försvaras inför en befintlig social obalans och behöver få lagstadgat skydd. Utbildningen är en avgörande faktor i förmågan att forma sitt eget liv. Genom att använda våra arbetsfärdigheter kan vi skörda frukterna av vår förmåga och därmed definiera en viktig del av vår identitet. Demokratiskt deltagande utgör en grundförutsättning för att involveras i samhället och hjälpa till att forma det.
- **Jämlikhet mellan könen.** Rättvisa är även jämlikhet mellan könen. Kvinnor och män ska ha samma makt för att bestämma hur samhället ska utvecklas. Dessutom ska de kunna leva sina liv fria från våld. Vi Gröna vill utveckla det institutionella ramverket som garanterar kvinnors jämlikhet hemma, på arbetet, i det offentliga och i andra viktiga ställningar. Vi vill underlätta kombinationen av familjeliv och yrkesliv för bägge könen.
- **Rättvisa mellan generationer.** Mottot "Vi har bara lånat världen från våra barn" är mer lämplig idag än någonsin tidigare. Idag är våra barns framtid i riskzonen. Rättvisa mellan generationer innebär en skyldighet för den äldre generationen att lämna över vårt miljömässiga, sociala och kulturella arv till de yngre på ett hållbart sätt. Den innebär också en skyldighet för de yngre generationerna att ta hand om den äldre befolkningen. Alla generationer ska kunna garanteras fullt deltagande i samhället.
- **Global rättvisa.** Rättvisa är vår måttstock även på internationell nivå. Liksom den globala ekonomin förenar personer och ökar beroendet av varandra, blir denna moraliska skyldighet även ett praktiskt krav. Världsomspännande hållbar utveckling och universella mänskliga rättigheter utgör kärnpunkten för vårt koncept om global rättvisa. De måste stödjas av ett oberoende institutionellt övervakande ramverk för företagens sociala ansvar och rättvis handel.

Rättvisa kräver solidaritet, frihet från diskriminering och medborgarnas medverkan. Solidaritet hjälper till att skapa individer med självförtroende – den stärker medborgarna i stället för att beskärma dem. Alla offentliga myndigheter bör arbeta tillsammans med medborgarna för att forma och försvara institutioner som främjar solidaritet. Av detta skäl vill vi också investera i nätverk och grupperingar, som med uppmuntran från staten, i praktiken använder ömsesidigt stöd.

Mångfald, ett nödvändigt villkor

Civilisationers, samhällens och kulturernas rikedom har utvecklats genom mångfald. Vi Gröna är själva resultat av sammansmältningen av sociala rörelser och vi tror att mångfald är ett villkor för framgång, till och med för överlevnad, i nästan alla slags verksamheter. Mångfald ökar organisationers och gruppers flexibilitet när de konfronteras med oväntade förändringar. Det är ett skydd mot intolerans, extremism och totalitarism. Och det är en outhärlig källa till inspiration och förnyelse.

Mänsklig mångfald har många dimensioner: könsrelaterade, sociala, kulturella, andliga, filosofiska, religiösa, språkliga, ekonomiska, etniska, sexuella och regionala. De kan uttryckas av individer eller av sociala grupper. Vi hyllar denna mångfald men den får aldrig användas som en förevändning att ifrågasätta universella rättigheter.

Där människor delar samma begränsade utrymme, kan olikheter lätt upplevas som hot. Även i de minsta grupperingarna, tenderar de starka att använda sin dominanta roll, medan de svaga ofta tvingas anpassa sig. Att skydda mångfald kräver därför insikt, ömsesidig förståelse och respekt – och alltför ofta, även aktivt beskydd.

Icke-våld

Icke-våld utgör en central del av den filosofiska bakgrunden av Gröna teorier och påverkar vårt närmande till alla problem. Ingen varaktig lösning på någon konflikt mellan individer, sociala grupper eller stater kan påtvingas med våld. En grundläggande grön princip är att medlet som används för att uppnå ett mål måste vara förenligt med målet självt. Därmed kan den politiska strävan efter rättvisa och fred kan inte uppnås med våld.

Våld är inte bara fysiskt våld. Mänskliga handlingar och globala ekonomiska strukturer kan beröva människor deras mänskliga rättigheter och förvärra social orättvisa. Fattigdom är kanske den värsta formen av våld. För att eliminera fattigdomen, stöder vi internationella organisationer som strävar efter ekonomisk jämlikhet och ställer människors liv och säkerhet i första rummet, liksom bindande globala regler för att skydda mänskliga rättigheter.

Vad gäller beväpnade konflikter är vi övertygade om att användningen av armén eller polisstyrkor i en isolerad strategi inte kan lyckas i det långa loppet. Gröna vill se mindre militära ingrepp och implementeringen av planer för en civil utrikes och säkerhetspolitik. Detta kräver utveckling av kraftfulla verktyg för att förebygga konflikter och civil hantering av konflikter.

Hur som helst inser vi Gröna att militära medel kan komma att behövas som en sista lösning i internationella konflikter. Om det finns hot om massvåld mot civila, kan användandet av fredsmäklade militära styrkor vara berättiga som avskräckande medel. När förebyggande medel misslyckats, kan militära ingrepp vara nödvändiga. Användningen av militära medel kommer att underställas reglerna för internationella lagar och är endast legitimt om följande villkor uppfyllts:

- ett uttryckligt mandat har utfärdats av FN:s säkerhetsråd;
- avtalet har det grundläggande målet att ingripa för att spara och skydda liv genom att förebygga våld;
- en politisk strategi har upprättats för att definiera hur det militära ingreppet ska avslutas och hur en fredfull och stabil situation ska etableras.

För att sammanfatta, hållbar utvecklingen

Vi Gröna erkänner att värden som miljömässigt ansvar, frihet, rättvisa, olikhet och icke-våld kan vara och är till viss del -gemensamma med andra politiska grupper. Vad som definierar Gröna är att vi anser dessa värden vara inbördes beroende och inte möjliga att skilja. På det hela taget, avgör de alla våra handlingar som är riktade mot den hållbara sociala, kulturella, miljömässiga och ekonomiska utvecklingen av våra samhällen på planeten jorden. Vi tillämpar dem inte bara på vår egen externa politik utan även på vårt eget politiska handlande såväl som organisationen av vårt parti.

Européerna var pionjärer inom industrialiseringsprocessen som är kärnan till några av våra värsta globala problem. Som medborgare i en av jordens rikaste kontinenter, har vi européer ett stort ansvar för att vända den destruktiva trenden som den har genererat och påbörja en alternativ, hållbar utvecklingsmodell. Omfattningen av dessa frågor är sådana att det ligger bortom makten för en enskild stat att uppnå detta mål. Därför behöver vi samarbete där hela Europa – från Dublin till Tbilisi, från Helsingfors till Lissabon, från Ankara till Reykjavik – har möjlighet att medverka.

EU är i en utmärkt position för att underlätta detta samarbete, förutsatt att:

- det förblir öppet för ytterligare utvidgning;
- det omstrukturerar sig själv till en verklig demokratisk institution,
- det förändrar sina prioriteter mot en miljömässigt och socialt hållbar utvecklingsmodell och
- det påtar sig sitt globala ansvar under FN och i samarbete med andra värdefulla institutioner som O S CE och Europarådet för en fredfull och hållbar värld.